

Uitvoeringsprogramma 2026

Uitvoering en handhaving provincie Gelderland

Inhoud

	Samenvatting	3
	Inleiding	5
1	Kerntaak Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer	7
1.1	Grondwaterbescherming	7
1.2	Badwaterbassins	7
1.3	Zwemlocaties oppervlaktewater	8
1.4	Grondwateronttrekkingen	8
1.5	Luchtvaart (Wet luchtvaart)	9
2	Kerntaak Milieu, energie en klimaat	10
2.1	Complexe bedrijven	10
2.1.1	Vergunningverlening complexe bedrijven	10
2.1.2	Toezicht en handhaving complexe bedrijven	11
2.1.3	Seveso-inrichtingen en RIE-4-bedrijven	12
2.1.4	Aandachtspunten 2026	13
2.1.5	Projecten en overige werkzaamheden	15
2.1.6	Advieswerkzaamheden stikstof ODRN	18
2.2	Ontgrondingen	19
2.3	Vuurwerkevenementen (Vuurwerkbesluit)	19
2.4	Bodemsanering (Wet bodembescherming)	19
2.5	Storten afvalstoffen (Wet milieubeheer)	20
2.6	Stiltegebieden (Omgevingsverordening Gelderland)	20
3	Kerntaak Platteland, natuurbeheer en ontwikkeling natuurgebieden	21
3.1	Natura 2000	21
3.2	Flora en fauna	21
3.3	Houtopstanden, hout en houtproducten	22
3.4	Faunabeheer	23
	Bijlagen	
	Bijlage 1. Overzicht gebruikte afkortingen	24
	Bijlage 2. Urentabel omgevingsdiensten	25
	Bijlage 3. Uren VTH afdeling VTH	28

Samenvatting

Gedeputeerde Staten (GS) zijn bevoegd gezag voor verschillende taken van uitvoering en handhaving (UH). Dit betekent dat Gedeputeerde Staten vergunningen verlenen, meldingen behandelen, toezien op de naleving van wet- en regelgeving en indien nodig zorgen voor handhaving bij bedrijven en organisaties waarvoor zij bevoegd gezag zijn. Het doel is een gezonde leefomgeving, waar we met UH aan bijdragen. GS hebben de UH-taken waarvoor zij bevoegd gezag zijn voor een deel belegd bij de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Het andere deel wordt intern uitgevoerd door de afdeling Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). De ODRA en ODRN gaan fuseren en starten in 2026 als de gezamenlijke Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). In 2026 wordt er nog met aparte werkprogramma's en begrotingen gewerkt. In dit uitvoeringsprogramma spreken we daarom nog van de ODRA en ODRN.

Het grootste deel van de reguliere uitvoering door de ODRA en ODRN past binnen de provinciale begroting. Voor een aantal onderwerpen is extra financiering nodig: voor 2026 zijn extra financiële middelen beschikbaar gesteld voor milieutoezicht bij Seveso-inrichtingen, juridische capaciteit en meten & advies.

Aandachtspunten 2026

In de uitvoering door de ODRA en ODRN vragen de volgende onderwerpen extra aandacht in 2026:

- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)
- Indirecte lozingen
- Financiële zekerheidstelling

In de uitvoering door afdeling VTH vragen de volgende onderwerpen extra aandacht in 2026:

- autonome ontwikkelingen binnen de reguliere werkvoorraad (o.a. dossier wolf, gewasbeschermingsmiddelen);
- samenwerkingsafspraken met ketenpartners;
- bijdrage aan de Versnellingsaanpak Stikstof door het leveren van adviezen, analyses en ontwikkelen van operationele beleidskaders.

Landelijke ontwikkelingen VTH-stelsel en versterking uitvoering

Vanuit het interbestuurlijke programma Versterking VTH-stelsel (2023-2024) moeten omgevingsdiensten in de toekomst robuust zijn om hun taken kwalitatief goed uit te voeren. De omgevingsdiensten hebben zichzelf in 2023 getoetst aan landelijke robuustheidscriteria en er is per omgevingsdienst een visitatie uitgevoerd door een landelijk samengestelde visitatiecommissie. Op basis van de landelijke robuustheidstoets en de visitatie zijn plannen van aanpak opgesteld die de aankomende jaren worden uitgevoerd. Voor een toekomstbestendig VTH-stelsel in Gelderland zetten we als provincie in op het gefaseerd opschalen van de omgevingsdiensten naar één omgevingsdienst. Een goede stap richting een robuuste organisatie met voldoende kennis en ervaring is de vorming van de ODGM per 1 januari 2026. De komende jaren wordt verder stevig ingezet op de samenvoeging van de processen van de ODRA en ODRN zodat de ODGM uiteindelijk echt als één organisatie functioneert. Het vinden van een goede balans tussen het fusieproces en uitvoering van de reguliere werkzaamheden is een aandachtspunt.

Er wordt ook gewerkt aan de doorontwikkeling van onze provinciale UHS. Voor afdeling VTH worden nieuwe strategieën uitgewerkt op basis van de risicoanalyse die in 2025 per taakveld is uitgevoerd. Deze worden begin 2026 vastgelegd in een nieuwe versie van de UHS. Voor de taken die we belegd hebben bij de ODRA en ODRN is de UHS in 2025 geactualiseerd. De omgevingsdiensten zetten de komende tijd dan ook in op de verdere implementatie hiervan, zoals outcomegericht werken, scherper vergunnen, financiële zekerheid en het circulair materialenplan.

Risico's

Bij het opstellen van het UP maken we op basis van prioriteiten, ervaringen en voorziene ontwikkelingen een inschatting van de benodigde financiële middelen om de beschreven taken en activiteiten in de UHS uit te voeren. We kunnen niet van alle ontwikkelingen precies inschatten wat de gevolgen zijn. Dit brengt risico's met zich mee:

- Door herziening van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE) gaan in 2026 waarschijnlijk meer bedrijven onder provinciaal bevoegd gezag vallen. Om hoeveel bedrijven het gaat is nog niet exact bekend. Met meer bedrijven zijn er meer uren en middelen nodig voor de ODRA en ODRN. Dit wordt duidelijk in de loop van 2026.
- Financiële zekerheidstelling is een nieuwe verplichting onder de Omgevingswet voor risicovolle bedrijven om maatschappelijke kosten te voorkomen als er iets misgaat. In 2024 en 2025 zijn hiervoor pilots uitgevoerd. Per 1 januari 2026 moet hier wettelijk aan worden voldaan, maar dat is nu nog niet mogelijk. Omdat de landelijke pilot momenteel nog wordt uitgewerkt, is nog niet helemaal duidelijk wat deze verplichting in 2026 vraagt van de ODRN.
- Er zijn veel verschillende aanleidingen voor het actualiseren van vergunningen, zoals indirecte lozingen, het circulair materialenplan (CMP), financiële zekerheid en signalen uit toezicht. Aangezien hier landelijk veel nieuwe onderwerpen bij zijn gekomen, is het risico dat vergunningen niet tijdig of volledig worden geactualiseerd. De ODRN voert het gesprek met de provincie over prioritering.
- We hebben te maken met landelijke ontwikkelingen en onzekerheden met betrekking tot het stikstofdossier.

Inleiding

Iedereen heeft recht op een gezonde leefomgeving. Dat wil zeggen: een omgeving waar de druk op de gezondheid door de fysieke leefomgeving zo laag mogelijk is. Een gezonde leefomgeving moet per definitie een veilige leefomgeving zijn. Als Gedeputeerde Staten van Gelderland willen wij de gezonde leefomgeving in Gelderland behouden en waar mogelijk verbeteren.

Het College van Gedeputeerde Staten (GS) is bevoegd gezag voor verschillende taken van uitvoering en handhaving (UH). Dit betekent dat we vergunningen verlenen, meldingen behandelen, toezien op de naleving van wetten en indien nodig zorgen voor handhaving bij bedrijven en organisaties waarvoor wij bevoegd gezag zijn. Met uitvoering en handhaving leveren we een belangrijke bijdrage aan het bereiken en in stand houden van een gezonde leefomgeving. Een deel van onze UH-taken wordt intern uitgevoerd door de afdeling VTH. Het andere deel wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN), die per 1 januari 2026 fuseren tot de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Dit is een van de ontwikkelingen in het VTH-stelsel in Gelderland. Als provincie zetten we in op het gefaseerd opschalen van de omgevingsdiensten naar één omgevingsdienst. Omdat de ODGM de eerste twee jaar nog met verschillende werkprogramma's blijft werken (van de ODRN en ODRA), spreken we in het uitvoeringsprogramma nog van de ODRA en ODRN. De komende jaren wordt verder stevig ingezet op de samenvoeging van de processen van de ODRA en ODRN zodat de ODGM uiteindelijk echt als één organisatie functioneert. Het vinden van een goede balans tussen het fusieproces en uitvoering van de reguliere werkzaamheden is een aandachtspunt. Het op termijn samenvoegen van de verschillende systemen en het verbeteren van de datakwaliteit zijn belangrijke aandachtspunten.

Het beleid voor de uitvoering van UH-taken leggen wij vast in de uitvoerings- en handhavingsstrategie (UHS). In de UHS geven we aan welke doelen we stellen voor de uitvoering en handhaving en welke werkzaamheden met het oog op die doelen zullen worden verricht. In 2025 is een nieuwe versie van UHS vastgesteld (PS2025-505), met als grootste wijzingen nieuwe kritische prestatie-indicatoren en een doorontwikkelde risicoanalyse voor de ODRA en ODRN. Begin 2026 worden de nieuwe strategieën van afdeling VTH in een nieuwe versie van de UHS vastgesteld. Waar mogelijk werkt afdeling VTH vanaf 2026 al volgens deze nieuwe strategieën.

In het Omgevingsbesluit staat dat de bevoegde gezagen die deelnemen in één omgevingsdienst gezamenlijk een uniforme UHS moeten opstellen voor de zogenoemde basistaken. Als provincie hebben we nog niet met alle regio's een gezamenlijke UHS met de gemeenten opgesteld. Dit is de komende jaren nog in ontwikkeling. Aangezien de ODRA en ODRN gaan fuseren tot de ODGM, betekent dit dat er uiteindelijk ook een regionale UHS voor deze nieuwe regio moet worden opgesteld.

De UHS werken we jaarlijks uit in een uitvoeringsprogramma (UP). Hierin staat welke werkzaamheden we het komende jaar uitvoeren en de capaciteit die de uitvoerende partijen hiervoor nodig hebben. De basisopgave is alle aanvragen voor vergunningen behandelen, vergunningen waar nodig aanpassen aan de huidige omstandigheden (actualiseren), het behandelen van meldingen, en toezicht en handhaving uitvoeren op het niveau dat uit de risicoanalyses en de UHS volgt. Monitoring en evaluatie van de uitvoering (opgenomen in het jaarverslag) zijn input voor het UP. Het UP wordt uitgevoerd door de ODRA, de ODRN en onze eigen afdeling VTH. De ODRA en ODRN werken hun taken verder uit in werkprogramma's en projectplannen. De uitvoering van taken door de provinciale afdeling VTH is gebaseerd op de UHS en de uitvoering in 2023-2025.

In onderstaande tabel zijn werkzaamheden opgenomen die andere omgevingsdiensten voor het UH-stelsel in Gelderland uitvoeren:

Onderwerp	Uitvoerende omgevingsdienst
Boa-loket	ODV (Veluwe)
Ketentoezicht (stelseltaak)	ODR (Rivierenland)
Regiocoördinatie groene handhaving	ODV (Veluwe) (tot zomer 2026 gedeeld met Gemeente West Betuwe)
Coördinatie tweejaarlijkse rapportage geitenhouderijen	ODA (Achterhoek)

Risico's

Bij het opstellen van het UP maken we op basis van prioriteiten, ervaringen en voorziene ontwikkelingen een inschatting van de benodigde financiële middelen om de beschreven taken en activiteiten uit te voeren. We kunnen niet van alle ontwikkelingen precies inschatten wat de gevolgen zijn. Dit brengt risico's met zich mee:

- Door herziening van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE) gaan in 2026 waarschijnlijk meer bedrijven onder provinciaal bevoegd gezag vallen. Om hoeveel bedrijven het gaat is nog niet exact bekend. Met meer bedrijven zijn er meer uren en middelen nodig voor de ODR en ODRN. Dit wordt duidelijk in de loop van 2026.
- Financiële zekerheidstelling is een nieuwe verplichting onder de Omgevingswet voor risicovolle bedrijven om maatschappelijke kosten te voorkomen als er iets misgaat. In 2024 en 2025 zijn hiervoor pilots uitgevoerd. Per 1 januari 2026 moet hier wettelijk aan worden voldaan, maar dat is nu nog niet mogelijk. Omdat de landelijke pilot momenteel nog wordt uitgewerkt, is nog niet helemaal duidelijk wat deze verplichting in 2026 vraagt van de ODRN.
- Er zijn veel verschillende aanleidingen voor het actualiseren van vergunningen, zoals indirecte lozingen, het circulair materialenplan (CMP), financiële zekerheid en signalen uit toezicht. Aangezien hier landelijk veel nieuwe onderwerpen bij zijn gekomen, is het risico dat vergunningen niet tijdig of volledig worden geactualiseerd. De ODRN voert het gesprek met de provincie over prioritering.
- We hebben te maken met landelijke ontwikkelingen en onzekerheden met betrekking tot het stikstofdossier.

1 Kerntaak Duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waterbeheer

1.1 Grondwaterbescherming

In de Omgevingsverordening Gelderland zijn 7 typen gebieden aangewezen ter bescherming van het grondwater dat wordt gebruikt voor de openbare drinkwatervoorziening: waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden, boringsvrije zones, koude-warmteopslag vrije zones, intrekgebieden, kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden en minder kwetsbare drinkwaterreserveringsgebieden. In onze omgevingsverordening zijn voor deze gebieden regels opgenomen voor zogenoemde grondwaterbedreigende activiteiten. Afdeling VTH voert in 2026 de volgende taken uit voor grondwaterbescherming:

- De afdeling VTH voert ongeveer 40 controles uit van gemelde en vergunde activiteiten.
- In de Omgevingsverordening is een aantal activiteiten in bepaalde beschermings- en reserveringsgebieden verboden of vergunning- of meldingsplichtig, waaronder de aanleg van gesloten bodemenergiesystemen (GBES). We hebben de omvang van deze GBES in beeld gebracht. Op basis van de bevindingen nemen we maatregelen.
- Actualisatie Regionaal waterprogramma; VTH levert inzet en kennis tbv uitvoerbaarheid beleid

De VTH-taken voor grondwaterbescherming zijn verdeeld over de afdeling VTH van de provincie en de ODRA handelt meldingen af en voert toezicht en handhaving uit voor activiteiten binnen bedrijfslocaties in waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden, koude-warmte-opslagvrije zones en boringsvrije zones. ODRA handelt ook vergunningaanvragen en meldingen af en voert toezicht en handhaving uit voor activiteiten binnen bedrijfslocaties in drinkwaterreserveringsgebieden. Deze opdrachten zijn in 2024 als pilot door de ODRA uitgevoerd en voortgezet in 2025. Dit loopt door in 2026.

1.2 Badwaterbassins

We werken verder aan onze doelvoorschriften uit de Omgevingswet. We hebben een actueel overzicht van alle badwaterbassins in onze provincie, die vallen onder het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en waarvoor wij het bevoegd gezag zijn. Op basis van die lijst maken we een planning met als doel alle zwembaden (normadressanten en/of badwaterbassins) dit kalenderjaar een keer te bezoeken voor een controle. We voeren in totaal ongeveer 430 controles uit.

De zwembadhouders (normadressanten) ondervinden sinds de invoer van de nieuwe parameters in de Omgevingswet veel problemen met het op orde brengen van de waterkwaliteit. Dit resulteert in een algehele toename van parameteroverschrijdingen, waardoor badwaterbassins vaker moeten worden gesloten. De gevolgen op langere termijn, op het gebied van maatschappelijk welzijn, volksgezondheid en economische effecten, zijn te verwachten. Wij agenderen dit vraagstuk ook in IPO-verband.

Voor de badwaterbassins geldt dat de houder bij een parameteroverschrijding zelf verantwoordelijk is voor de sluiting van een bad. Onze toezichthouders zien hierop toe. Het bad mag pas weer open zodra de betreffende parameter opnieuw voldoet aan de normen. Daarnaast geldt vanaf 1 januari 2026 een nieuwe verplichting: elk zwembadhouder moet beschikken over een risicoanalyse en een beheersplan, en moet een bemonsteringsplan maken en zorgen voor een ongevallenregistratie.

1.3 Zwemlocaties oppervlaktewater

Net als in vorige jaren evalueren we met de waterkwaliteitsbeheerders en recreatiebedrijven voorafgaand aan het zwemseizoen 2026 hoe het seizoen 2025 is verlopen. We maken dan direct afspraken over de manier waarop de wettelijke verplichtingen worden nageleefd. We beoordelen de aangeleverde gegevens over de waterkwaliteit en zetten deze om in een waterkwaliteitsklasse. Ook updaten we de zwemwaterinformatieborden en waterbodempromen. Ook in 2026 voeren we bij alle 77 zwemwaterlocaties een veiligheidsinspectie uit bij de start van het zwemseizoen (april/mei). Tijdens het seizoen voeren we bij alle zwemwaterlocaties een reguliere controle uit. We voeren in totaal daarmee ongeveer 200 controles uit. Indien nodig treden we handhavend op. Verder behandelen we klachten en meldingen, nemen we maatregelen bij onveilige situaties en slechte waterkwaliteit en communiceren we hierover. Afgelopen jaar hebben we voor het eerst met de Omgevingswet en de nieuwe Omgevingsverordening gewerkt. In de nieuwe Omgevingsverordening staan regels voor zwemwaterlocaties en de beheerders en exploitanten daarvan. Deze regels zijn een aanvulling op het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). We blijven deze regels actief onder de aandacht brengen bij de beheerders en exploitanten van zwemwaterlocaties in onze provincie.

1.4 Grondwateronttrekkingen

We beschermen het aanwezige grondwater door de instrumenten te gebruiken die de Omgevingswet ons biedt op het gebied van grondwateronttrekkingen voor industriële toepassingen, zowel kwantitatief als kwalitatief grondwaterbeheer. Dit doen we voor onttrekkingen voor industriële toepassingen van meer dan 150.000 m³ per jaar, voor onttrekkingen voor de openbare drinkwatervoorziening en voor open bodemenergiesystemen (OBES).

Vergunningverlening

- Vanuit het Regionaal Waterprogramma en motie 21M87 is de laatste batch bedrijven aangeschreven. Naar verwachting wordt in totaal circa 6,5 miljoen m³ per jaar aan overruimte ingetrokken. In 2026 wordt het intrekken van overruimte geborgd in de werkprocessen.
- We evalueren het kader rond waterbesparingsplannen en komen met aanbevelingen en passen die waar mogelijk toe.
- In de planperiode actualiseren we alle door de provincie afgegeven onttrekkingsvergunningen industrie op de actuele doelstellingen en voorschriften.

Toezicht en handhaving

- We voeren in 2026 ongeveer 40 controles uit. Indien nodig treden we handhavend op.
- We controleren specifiek op de nieuwe vergunningsvoorschriften bij industriële onttrekkingen voor menselijke consumptie (met name de monitoring); dit komt voort uit de Kaderrichtlijn Water (KRW). We registreren hierbij de kwaliteitsgegevens over die onttrekkingen in een database.

- We geven extra aandacht aan bodemenergiesystemen: we controleren elke 3 jaar alle systemen. Met de extra capaciteit die we hiervoor hebben georganiseerd kunnen we daarin stappen zetten. Het uiteindelijke doel is om het aantal controles te verdubbelen.
- We beoordelen en registreren de hoeveelheden onttrokken grondwater en de grondwateronttrekkingsinstallatie, we voldoen aan de verplichtingen uit de Wet Basisregistratie Ondergrond (Bro). We vullen ook in 2026 het Bro met relevante informatie vanuit vergunningen uit het verleden om de database compleet te krijgen.

1.5 Luchtvaart (Wet luchtvaart)

Provinciale Staten zijn bevoegd om luchthavenbesluiten (LHB) vast te stellen en Gedeputeerde Staten zijn bevoegd om luchthavenregelingen (LHR) vast te stellen. Deze zijn voor burgerluchthavens die worden gebruikt voor bedrijfsmatige of recreatieve vluchten. Daarnaast kunnen we toestemming verlenen om op te stijgen of te landen op een plek die geen luchthaven is. Dit is een ontheffing voor het “tijdelijk en uitzonderlijk gebruik” van een terrein dat geen luchthaven is; een TUG-ontheffing. Wij gaan over het opstijgen en landen, het Rijk over het vliegverkeer. Ons omgevingsbeleid voor luchtvaartterreinen komt uit 2009. Daarbij werken we door aan maatwerkoplossingen voor situaties die op basis van oude wetgeving vergund zijn, maar die onder de nieuwe wetgeving niet vergund zouden worden. We werken in 2026 aan luchtvaartbesluiten en -regelingen, aan het nieuwe luchthavenbesluit voor Teuge inclusief de lifeliner en we handelen aanvragen voor TUG-ontheffingen binnen de wettelijke termijn af. Daarnaast houden we toezicht op luchthavens en ontheffingen. In 2026 gaat de afdeling Programmering met onze input verder met de ontwikkeling van nieuw beleid. Na afronding en vaststelling van het nieuwe beleid kan VTH de actualisatie van de BIGNALS vormgeven.

2 Kerntaak Milieu, energie en klimaat

2.1 Complexe bedrijven

De ODRA en ODRN voeren de UH-taken uit bij complexe bedrijven. Het aantal bedrijven waarvoor de provincie bevoegd gezag is fluctueert. Met de komst van de Omgevingswet daalde het aantal bedrijven met circa 10%, omdat gemeenten over meer bedrijven bevoegd gezag zijn geworden. Tegelijk komen er ook weer bedrijven bij. Door de gewijzigde Richtlijn Industriële Emissie (RIE) halverwege 2026 komen er waarschijnlijk meer bedrijven onder ons bevoegd gezag te vallen, en voor een aantal bedrijven geldt dat de provincie toch bevoegd gezag blijkt te zijn na invoering van de Omgevingswet. Daarnaast kan het altijd zijn dat er bedrijven onder ons bevoegd gezag kunnen komen te vallen als ze activiteiten uitbreiden zoals bijvoorbeeld meer afval of meer gevaarlijke stoffen verwerken.

Voor 2026 werken we aan de volgende aandachtspunten:

- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)
- Indirecte lozingen
- Financiële zekerheidstelling

Zie paragraaf 2.1.4 voor toelichting op deze onderwerpen.

2.1.1 Vergunningverlening complexe bedrijven

De ODRN verleent vergunningen en handelt meldingen en informatieplicht af voor milieubelastende activiteiten, bouw- en sloopactiviteiten en afwijkingen van het omgevingsplan. Het toezicht op nieuwbouw is onderdeel van vergunningverlening en wordt dus ook door de ODRN uitgevoerd.¹

Vergunningverlening gebeurt op basis van een aanvraag of via ambtshalve wijziging. De ODRN neemt ook de juridische besluiten en behandelt bezwaar en (hoger) beroep bij deze activiteiten. De ODRN verwacht meer juridische capaciteit nodig te hebben, omdat er meer ambtshalve wijzigingen verwacht worden waarop bezwaar en beroep zal worden aangetekend.

¹ De ODRA houdt toezicht op bestaande bouw, wat in de praktijk vaak betekent dat beide omgevingsdiensten onafhankelijk van elkaar controles uitvoeren. Omdat dit niet efficiënt is en ook verwarrend kan zijn voor aanvragers, onderzoeken de ODRA en ODRN een efficiëntere werkwijze. Mogelijk leidt dit tot een herverdeling van taken.

De ODRN maakt jaarlijks een inschatting van de te verwachten aanvragen en besluiten, onder andere op basis van de aantallen in de afgelopen jaren, eventuele achterstanden en ontwikkelingen bij bedrijven zoals uitbreidingsplannen. De kengetallen op de reguliere zaken die betrekking hebben op aandachtsbedrijven, zijn ontoereikend voor een goede zaakuitvoering. Om hier beter inzicht in te krijgen zijn extra uren gereserveerd voor de behandeling van een vergunningenprocedure voor een specifiek bedrijf.

Programma complexe vergunningverlening

Met het programma complexe vergunningverlening wordt de reguliere vergunningverlening ondersteund. Onder dit programma vallen onder andere de volgende onderwerpen:

- Samenwerking ODRN/ODRA/afdeling VTH: er vindt afstemming plaats over de uitvoering van taken die overlap hebben en onderlinge kennisoverdracht.
- Risicogericht vergunnen: de ODRN werkt het onderzoek van 2025 uit om risicogericht te kunnen vergunnen.
- Regie op ambtshalve wijzigingen: het is nodig om zicht te houden op lopende en nieuw op te pakken ambtshalve wijzigingen.

- Fast lane-aanpak en scherper aan de wind vergunnen: hiermee willen we vergunningprocedures sneller afronden en de termijnen halen. Daarvoor stimuleren we ook dat er eerst een goed vooroverleg wordt gevoerd, zodat de initiatiefnemer weet wat nodig is om een kwalitatief goede aanvraag in te kunnen dienen. Hiervoor zijn goede werkafspraken en verandering van gedrag nodig.
- Informatiebeheer: optimaliseren van het werkproces en informatiestromen en juistheid van bedrijfsgegevens op orde krijgen.

Implementatie Scherper vergunnen

Binnen de ODRN wordt de implementatie van scherper vergunnen voor provinciale bedrijven doorgevoerd. Dit is gericht op het verminderen van de emissie vanuit de industrie naar de lucht, passend binnen de doelen van het Schone Lucht Akkoord. De implementatie wordt in samenhang met de herziene RIE opgepakt. Verder ondersteunt de ODRN gemeenten bij de implementatie van scherper vergunnen voor gemeentelijke niet-IPPC-bedrijven.

2.1.2 Toezicht en handhaving complexe bedrijven

De ODRA voert toezicht en handhaving uit voor milieu en bouw bij complexe bedrijven (behalve Seveso, RIE-4 en nieuwbouw). Op basis van de risicoanalyse, de naleving en de gewenste aanpak bij het toezicht, die is vastgelegd in branche- en toezichtplannen, wordt de toezichtfrequentie per bedrijf bepaald en de benodigde capaciteit ingeschat. Prioritaire onderwerpen bij de branche worden jaarlijks gecontroleerd.

Programma complexe handhaving

Binnen het programma complexe handhaving zetten we onder andere extra in op de volgende onderwerpen:

- het delen van kennis en het vastleggen van kennis en afspraken via bijvoorbeeld de brancheaanpak en toezichtplannen
- datakwaliteit en eenduidig vastleggen van informatie in OpenWave: datakwaliteit en het delen van kennis is extra belangrijk wanneer er wisselingen plaatsvinden bij toezichthouders, specialisten en juristen. Ook met de fusie tot ODGM is het een belangrijk item.
- datagestuurd werken en afstemming tussen afvalspecialisten en toezichthouders: de afgelopen jaren heeft de ODRA geïnvesteerd in het ontwikkelen van instrumenten om beter inzicht te krijgen in de afvalstromen en risico's bij de afvalbedrijven. Het datamodel wordt continu verbeterd en uitgebreid waardoor er meer inzicht is in risicovolle activiteiten en afvalstromen en doelgericht en efficiënt afvaltoezicht wordt uitgevoerd.
- afstemmen van het toezicht en vergunningverlening op het gebied van de acceptatie en registratie van afvalstromen en het beoordelen van de AO/IC (Administratieve Organisatie en Interne Controle)

Energietoezicht

Toezicht op energiebesparende maatregelen bij complexe bedrijven met een energiebesparingsplicht behoort tot de wettelijke taakuitvoering. Vanaf 2023 is het toezicht op het aspect energie geïntensiveerd met de inzet van extra middelen. In 2 jaar tijd is bij alle energierelevante bedrijven waarvoor we bevoegd gezag zijn toezicht op het aspect energie uitgevoerd. In 2026 lopen hercontroles en vervolgacties door en gaat de frequentie van het energietoezicht naar een regulier ritme.

Aandachtsbedrijven

Aandachtsbedrijven zijn bedrijven met complexe (meervoudige) problematiek, die niet binnen de reguliere uitvoering van UH-taken kan worden opgelost. Vaak gaat het om een combinatie van klachten, slecht naleefgedrag, verouderde vergunningen, ruimtelijke problematiek en een omgeving die actief betrokken is. Op het totaal van de provinciale bedrijven (ongeveer 215) gaat het om een beperkt aantal bedrijven (ongeveer 20).

Om de problemen aan te pakken, leidt de ODRN een meerjarig programma Aandachtsbedrijven. Er is een projectgroep per aandachtsbedrijf met de verschillende betrokken uitvoerders en specialisten van de ODRN, ODRN en afdeling VTH. In het projectplan (per bedrijf) worden het doel en de aanpak uitgewerkt. Na verloop van tijd kan de situatie weer via de reguliere aanpak worden opgepakt, maar kunnen er weer nieuwe aandachtsbedrijven bijkomen. Het zwaartepunt van de aanpak kan zowel op het terrein van vergunningverlening liggen, als op het gebied van toezicht en handhaving, of allebei.

Bedrijf in beeld/regiebedrijven

Om te voorkomen dat een bedrijf een aandachtsbedrijf wordt, kijken we per kwartaal bij een aantal bedrijven hoe het ervoor staat. Dit doen we bij de complexe bedrijven, inclusief de Seveso-inrichtingen. Hiervoor wordt een zogenaamde light-scan uitgevoerd. Op basis hiervan wordt bekeken of een bedrijf tijdelijk extra aandacht nodig heeft om te voorkomen dat er problemen ontstaan (regiebedrijf). De aanwijzing tot een regiebedrijf gebeurt in onderlinge afstemming tussen toezicht en vergunningverlening evenals het besluit wie de projectleider levert. Het effect van de regie-aanpak dient te zijn dat er proactief gewerkt wordt om te voorkomen dat escalatie naar de status van aandachtsbedrijf nodig is. Zo nodig wordt vanuit toezicht en vergunningverlening gezamenlijk een volledige omgevingsscan uitgevoerd om te bepalen of het bedrijf alsnog een aandachtsbedrijf zou moeten worden.

2.1.3 Seveso-inrichtingen en RIE-4-bedrijven

De ODRN is een van de 6 omgevingsdiensten in Nederland die de UH-taken bij de Seveso-inrichtingen en RIE-4-bedrijven uitvoert, zowel voor de milieutaken als voor de bouwtaken.² In Gelderland zijn dat in totaal 43 bedrijven. De verwachting is dat er mogelijk enkele Seveso-inrichtingen en RIE-4-bedrijven bij komen als gevolg van respectievelijk een wijziging in de hoeveelheden aanwezige gevaarlijke stoffen bij die bedrijven of nieuwe energiedragers (onder andere waterstofproductie).

² Het gaat om bedrijven die vallen onder de milieubelastende activiteit Seveso-inrichting en om bedrijven die vallen onder categorie 4 van Bijlage 1 van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE)

We hebben met de andere provincies afspraken gemaakt over de uitvoering van de UH-taken bij Seveso-inrichtingen: zorgen voor een excellente uitvoering van de UH-taken bij Seveso-inrichtingen. De ODRN stemt geregeld af met de andere 5 Seveso-diensten om uitvoering zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. De ODRN draagt bij aan twee landelijke programma's om goed samen te werken en de kwaliteit te verbeteren: een gezamenlijk programma van de zes 6 Seveso-omgevingsdiensten in Nederland en het ontwikkelprogramma SEVESO+-inspectiediensten. Verbeteringen op basis van de landelijke projectresultaten voert de ODRN regionaal door, ook in overleg met Seveso-inspectiepartners in Oost-Nederland. Binnen de Seveso-regio Oost hebben we periodiek overleg over uitvoering van Seveso-inspecties en bespreken we de zorgbedrijven. Daarnaast is er een Boa-coördinatie-overleg met het Openbaar Ministerie.

Voor vergunningverlening en milieutoezicht bij Seveso-inrichtingen en RIE-4-bedrijven gelden dezelfde aandachtspunten als bij overige complexe bedrijven. Daarnaast zijn (externe) veiligheid en financiële zekerheid belangrijke aandachtspunten.

Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV)

In de meerjarenagenda voor Seveso-omgevingsdiensten voor de periode 2024-2027 (vastgelegd in IPO-verband) zijn verschillende ambities geformuleerd om te komen tot een goede samenwerking op het gebied van vergunningverlening, waaronder de ambitie 'het creëren van een gelijk speelveld op het gebied van VTH' en 'uniformiteit tussen de zes Seveso-omgevingsdiensten'. Een van de projecten die hierbij zijn opgenomen is het gezamenlijk werken aan een verdere digitalisering van vergunningverlening door middel van het Programma Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV), dat door de provincie Zuid-Holland is geïnitieerd. Daarom zijn in 2019-2020 binnen de ODRN de eerste stappen gezet om de kansen, maar ook de beperkingen en uitdagingen, te verkennen voor de implementatie van AADV bij de Seveso-inrichtingen. In 2026 worden verdere stappen gezet, en zal een voorstel worden gedaan voor eventuele verdere implementatie van AADV of andere manieren om te komen tot een verdere digitalisering van vergunningverlening.

Toezicht Seveso-inrichtingen en RIE-4-bedrijven

Milieutoezicht bij Seveso-inrichtingen en RIE-4-bedrijven vindt plaats op basis van toezichtplannen per bedrijf (deze worden jaarlijks geactualiseerd). Het kengetal hiervoor was te laag. Om te voldoen aan de toezichtfrequentie uit de UHS, verschillende thema's diepgaander te kunnen controleren en onaangekondigde controles uit te kunnen voeren, is vanaf 2026 het kengetal verhoogd en is hiervoor extra geld beschikbaar gesteld.

In 2026 richten we ons meer op risicogerichte controles, betere opvolging van handhaving en het uitvoeren van meer onaangekondigde controles. Verder sluiten we onder andere aan bij landelijke projecten zoals ongewone voorvallen, klimaatadaptatie, minimaal niveau milieutoezicht, bestuurlijke boete en concernbenadering.

2.1.4 Aandachtspunten 2026

In 2026 vraagt een aantal onderwerpen extra aandacht van de ODRA en OD RN.

Zeergroezekende Stoffen

De overheid wil Zeergroezekende Stoffen (ZZS) zoveel mogelijk uit de leefomgeving weren, vanwege de schadelijke effecten voor de volksgezondheid en het milieu. De ODRA en ODRN hebben onder andere de taak erop toe te zien dat bedrijven op een correcte manier invulling geven aan de minimalisatie van de ZZS-uitstoot. De mogelijke emissies van ZZS en de aanpak voor vermindering is onderdeel van de branche- en toezichtplannen.

De ODRA en de ODRN hebben de taak erop toe te zien dat bedrijven op een correcte manier invulling geven aan de minimalisatie van de ZZS-uitstoot. Daarnaast kunnen in de vergunning emissie-eisen zijn opgenomen voor bepaalde ZZS-stoffen, waar toezicht op wordt gehouden. We hebben hiervoor extra middelen begroot voor meten & advies. Bedrijven met activiteiten waar ZZS vrijkomen, moeten hierover 1 keer in de 5 jaar rapporteren aan het bevoegd gezag over de omvang van emissies en mogelijkheden om deze te minimaliseren met een vermijdings- en reductieprogramma (VRP).

Voor emissies naar lucht geldt dat bedrijven nu al aan de verplichting tot het opstellen van een VRP moeten voldoen. Voor de emissies naar water (indirecte lozingen) kunnen we dat op dit moment alleen afdwingen als er voorschriften in de vergunning zijn opgenomen. De ODRA en ODRN hebben in 2025 de provinciale bedrijven geïnventariseerd op mogelijke emissies naar de lucht en/of het afvalwater. De voorlopige conclusie is dat van ongeveer 35% van deze bedrijven nog niet duidelijk is of ze VRP-plichtig zijn.

Van de bedrijven waarvan we weten dat ze VRP-plichtig zijn, heeft meer dan de helft nog geen VRP ingediend. In 2026 en 2027 zetten de ODRA en ODRN zich in om:

- in 2026 de VRP's van afvalbedrijven te beoordelen om aan onze IPO-afspraken te voldoen;
- van alle VRP-plichtige complexe bedrijven een beoordeeld VRP te hebben;
- te borgen dat de provinciale VRP-plichtige bedrijven ook daadwerkelijk de beschreven maatregelen in de VRP's uitvoeren, bijvoorbeeld door deze op te nemen in de vergunning;
- de relevante gegevens rondom ZZS te registreren, zodat de voortgang in minimalisering van de ZZS-uitstoot goed gemonitord kan worden.

Naast de werkzaamheden rondom VRP's, krijgen we een specifieke uitkering (SPUK) van het Rijk om inzicht te krijgen in gebruik en emissies van ZZS in Gelderland. In 2026 worden bedrijfscontroles uitgevoerd om ZZS te inventariseren. Het kan hierbij gaan om zowel gemeentelijke als provinciale bedrijven, en de focus zal op gemeentelijke bedrijven liggen. De bedrijfslocaties zijn verdeeld over de verschillende Gelderse omgevingsdiensten. De ODRA sluit voor de controles aan bij het toezicht door de andere omgevingsdiensten.

Indirecte lozingen (Kaderrichtlijn Water)

Er is steeds meer aandacht voor waterkwaliteit. Zowel vanuit Europese wetgeving in de Kaderrichtlijn Water (KRW) als vanuit landelijk beleid (opkomende stoffen, beleid voor ZZS, impulsprogramma chemische stoffen, Omgevingswet). Medio 2024 zijn we begonnen met een inhaalslag binnen het UH-stelsel om KRW-doelstellingen een prominenter plek te geven. De uiterste deadline van de KRW voor het voldoen aan de doelstelling voor prioritaire gevaarlijke stoffen is 22 december 2027. We proberen via het KRW-impulsprogramma zoveel mogelijk de doelen op tijd te realiseren. Binnen het programma wordt bekeken hoe deze doelen via vergunningverlening en toezicht behaald kunnen worden. Daarbinnen vallen ook de indirecte lozingen. Als provincie zijn we alleen bevoegd gezag voor indirecte lozingen van de provinciale bedrijven. Uit eerdere inventarisaties blijkt dat een aantal vergunningen niet actueel is, en dat er onvoldoende toezicht is. In 2024 stelden we samen met de overheden uit Rijn-Oost, ODRN en ODRA een plan van aanpak op voor heel Gelderland om de UH-taken te intensiveren en te verbeteren, voor zowel gemeentelijke als provinciale bedrijven. In 2025 heeft de ODRN een eerste inventarisatie bij de provinciale bedrijven uitgevoerd en de voorbereidende werkzaamheden voor benodigde ambtshalve wijzigingen van de vergunningen uitgevoerd. In 2026 gaan we nader inzoomen op de bedrijven waar uit de eerste inventarisatie bleek dat er KRW-stoffen worden geloosd. De inhaalslag vraagt ook in 2026 en 2027 veel inzet van de ODRA en de ODRN.

Financiële zekerheidstelling

In de Omgevingswet is opgenomen dat Financiële Zekerheidstelling (FiZe) onderdeel uitmaakt van de vergunningverlening (verplicht voor Seveso-inrichtingen en mogelijk voor afvalbedrijven). Landelijk is afgesproken om in 2024 en 2025 pilots met FiZe en vergunningverlening uit te voeren. In een landelijk project van de 6 Seveso-OD's voor kennisdelen en ondersteuning op de implementatie van de financiële zekerheidstelling in de omgevingsvergunning wordt hiertoe samengewerkt. Het doel is om via aanvragen of actualisaties FiZe in de vergunning op te nemen. Door de werkzaamheden in pilotvorm uit te voeren, worden ervaringen en kennis landelijk gedeeld en geoptimaliseerd.

Het opnemen van FiZe in de vergunning blijkt een enorme uitdaging, die veel budget en capaciteit vraagt. De implementatie van FiZe zal naar verwachting vier tot acht jaar bedragen. Er kan daarom in 2026 nog niet worden voldaan aan de wettelijke verplichting. Hier vindt landelijk het gesprek over plaats, waarbij IPO de provincies gezamenlijk vertegenwoordigt.

Juridische zaken

De ODRA en ODRN hebben te maken met steeds complexere juridische zaken, waardoor er meer uren nodig zijn. In 2026 worden ook meer juridische zaken verwacht, omdat de ODRN verwacht meer actualisaties van vergunningen uit te voeren. Daarnaast verwacht de ODRN meer werk uit te voeren voor de Wet open overheid (Woo), omdat de verplichting tot actieve openbaarmaking van 17 informatiecategorieën gefaseerd in werking treedt. De ODRA verwacht meer uren te besteden aan bestuursrechtelijke handhaving.

Een van de aandachtspunten is ook het handhaven via de specifieke zorgplicht. Niet alle maatregelen die bedrijven moeten nemen om de milieubelasting te beperken zijn in de vergunning in detail uitgeschreven. De specifieke zorgplicht komt niet in plaats van specifieke regels of voorschriften die een bepaald aspect reguleren, maar geldt daarnaast. Handhaving op basis van de zorgplicht is mogelijk, maar in de praktijk niet altijd eenvoudig. Jurisprudentie hierover is in ontwikkeling; het blijft zoeken naar een goed evenwicht tussen maatwerk en rechtszekerheid. Een van de uiteindelijke oplossingen kan zijn om maatregelen expliciet in vergunningvoorschriften op te nemen, zodat duidelijk is wat van bedrijven wordt verwacht.

Naast de uitvoering van de juridische zaken, is het belangrijk om aan juridische kwaliteitszorg te doen. Zo kunnen de ODRA en ODRN leren van de processen die ze hebben doorlopen en kunnen volgende zaken beter worden opgepakt. De ODRA en ODRN werken samen om de kwaliteit van dit soort zaken zo goed mogelijk te borgen.

Om de zaken zo goed mogelijk te kunnen blijven uitvoeren en voldoende aan juridische kwaliteitszorg te kunnen doen, is vanaf 2026 extra geld beschikbaar gesteld.

2.1.5 Projecten en overige werkzaamheden

Naast de reguliere uitvoering voeren de ODRA en ODRN werkzaamheden uit die bijdragen aan de reguliere uitvoering. Deze werkzaamheden beschrijven we hieronder.

Cluster Meten & Advies ODRA

De ODRA beschikt over een geaccrediteerde meetdienst (cluster Meten & Advies). Deze meetdienst voert controlemetingen uit en adviseert vergunningverleners en toezichthouders over uitstoot (emissies) en meet- en registratievoorschriften. Dit verbetert de vergunningverlening en het toezicht. Ook als er veel klachten zijn, doet de meetdienst metingen om een beter beeld te krijgen van de situatie. De ODRA maakt jaarlijks een programma voor de periodieke metingen bij bedrijven.

Metingen zijn een essentieel onderdeel van het toezicht. De vraag aan de ODRA om metingen uit te voeren nam de afgelopen jaren toe. Die vraag komt uit het hele land, van Gelderse gemeenten en van ons als provincie Gelderland. De provincie Gelderland is op dit moment met ongeveer 80% van het meetprogramma de grootste afnemer. In 2026 zijn, net als in 2025, ten opzichte van de vorige jaren extra metingen voorzien op het gebied van ZZS. Hiermee bereiken we een nog beter afstemming tussen de UHS en de uitvoering. In 2026 besteden we ook extra aandacht aan metingen van verontreinigende KRW-stoffen bij indirecte lozingen. De extra metingen bij indirecte lozingen is een van de activiteiten om de waterkwaliteit te verbeteren.

Naast monsternames, emissie en immissiemetingen voert de ODRA ook dronevluchten uit bij bedrijven. In 2024 is gestart met dronetoezicht bij complexe bedrijven. In 2025 zijn minder dronevluchten uitgevoerd dan begroot. In 2025 is gewerkt aan een planning voor dronevluchten bij de verschillende complexe bedrijven om een betere afstemming met het reguliere toezicht te krijgen. Deze aanpak zetten we in 2026 voort: de dronevluchten worden meer planmatig uitgevoerd en er wordt verder gewerkt aan een goede opvolging van de resultaten van het dronetoezicht.

Preventie

Het voorkomen van overtredingen (preventie) en zorgen dat bedrijven regels als vanzelfsprekend naleven is belangrijk. We bekijken hoe we meer aandacht kunnen besteden aan preventie, communicatie en advies. De ODRA en ODRN inventariseren in 2026 wat er op dit gebied al gebeurt en goed werkt, wat er eventueel breder ingezet kan worden om overtredingen te voorkomen. De ODRA coördineert deze aanpak.

Outcomegericht werken en verantwoorden

De ODRA en ODRN willen meer risico- en outcomegericht werken en verantwoorden. In de branche- en toezichtplannen wordt aangegeven wat de belangrijkste te controleren onderwerpen zijn en waar extra aandacht aan moet worden besteed. De prioritaire onderwerpen worden jaarlijks gecontroleerd. De monitoring en verantwoording hierop is echter tot nu toe nog niet outcomegericht. Dit geldt ook voor vergunningverlening. De monitoring is vooral gericht op uren (input) en aantallen (output), zoals het aantal verleende vergunningen en het aantal controles. We willen meer inzicht in de bijdrage van uitvoering en handhaving aan het behalen van beleidsdoelstellingen, door meer op outcome te monitoren en beleid en uitvoering beter met elkaar te verbinden. Dit is nog in ontwikkeling. De ODRN heeft hiervoor een meerjarig programma gestart ('effectgericht werken van output naar outcome'). In 2025 zijn met een aantal pilots (ZZS, indirecte lozingen, stikstofreductie, scherper vergunnen) de mogelijkheden voor outcomegericht werken verkend. Een deel van deze pilots zal in 2026 doorlopen en worden aangevuld met nieuwe pilots. Bij de ODRA krijgt het monitoren van outcome onder andere aandacht via het project "rijker verantwoorden".

Industrieterrein TPN-West

TPN-West is het grootste binnenstedelijke industriegebied van Nederland met ongeveer 450 bedrijven, waarvan de meeste onder gemeentelijk en enkele onder provinciaal bevoegd gezag vallen. De ODRN organiseert drie tot vier keer per jaar het wijkoverleg over de uitvoering van UH-taken bij gemeentelijke en provinciale bedrijven.

Naar aanleiding van het rapport van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) uit 2023 en de nationale Actieagenda Industrie en Omwonenden hebben de gemeenten Nijmegen en Beuningen en de provincie Gelderland samen met de ODRA en ODRN een lokale uitvoeringsagenda opgesteld voor TPN-West. Deze uitvoeringsagenda richt zich op de volgende 3 thema's:

- beter zicht geven op vergunde én werkelijke industriële emissies
- de relatie tussen industriële emissies en het versterken van de gezondheid
- communicatie en samenwerking met bedrijven en omwonenden verbeteren

In 2025 is onder meer een strategisch meerjarenmeetplan opgesteld voor bedrijven op TPN-West met aanzienlijke luchtmissies en is gewerkt aan afspraken met de GGD over hun rol bij VTH. Verder wordt gewerkt aan een emissiedatabase zodat er een totaaloverzicht komt van vergunde en gemeten emissies. Hieraan wordt in 2026 verder gewerkt, waarbij ook de uitkomsten van de nationale actieagenda worden betrokken.

Omgevingsdialoog

Aansluitend bij het advies van het OVV-rapport om een transparante en begrijpelijke overheid te zijn die de gezondheid van omwonenden van industrie beschermt gaat de ODRN in 2026 aan de slag met de nieuwe omgevingsdialoog bij vergunningverlening. De bouwstenen van de omgevingsdialoog 2025 zijn vanuit het project Gezonder Vergunnen op TPN-West vastgesteld. Deze aanpak wil de ODRN ook bij andere provinciale bedrijven toepassen waar extra communicatie en participatie wenselijk is in het vergunningentraject. Bij zowel lopende casussen als nieuwe aanvragen met veel impact op de omgeving zetten we onderdelen van de nieuwe omgevingsdialoog in. Zo kunnen we verder ontwikkelen en deze stap voor stap integreren in onze werkwijze. De ODRN start eind 2025 en pakt dit samen op met ODRA.

Coördinatie en functioneel beheer Risicokaart

De Risicokaart informeert burgers over de risicosituaties in hun woonomgeving. De ODRN beheert deze Risicokaart. Het gaat om het actualiseren van informatie over provinciale en gemeentelijke inrichtingen. Daarnaast adviseert de ODRN onder andere IPO en gemeenten in verband met het gebruik en de inrichting van de Risicokaart en de ontwikkeling van het portaal Risicokaart. Daarnaast is er een actuele Risicokaart beschikbaar voor professionals die werken in de ruimtelijke ordening, vergunningverlening, handhaving, rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Herziene RIE

De herziene Richtlijn Industriële Emissies is op 15 juli 2024 gepubliceerd in het Europese publicatieblad. Lidstaten krijgen tot 1 juli 2026 de tijd om de Rie 2024/1785 in nationale wetgeving te implementeren. De implementatie zal gevolgen hebben voor de uitvoerings- en handhavingspraktijk en de IPPC-bedrijven. De precieze gevolgen zijn nu nog niet helemaal duidelijk. De ODRN volgt de omzetting in nationale wetgeving. Zodra hierover meer bekend is, brengt de ODRN samen met de ODRA de gevolgen voor de uitvoerings- en handhavingspraktijk in beeld en zorgt voor een implementatieplan.

Maatwerkaanpak verduurzaming industrie

Met de maatwerkaanpak verduurzaming van de industrie zet het Rijk in op het realiseren van bovenwettelijke CO₂-reductie. Daarnaast worden, waar relevant, afspraken gemaakt over verbetering van de leefomgeving, met bijzondere aandacht voor stikstofreductie.

De maatwerkaanpak kent per bedrijf drie fasen: van ambitiedocument (Expression of Principles, EoP), naar intentieovereenkomst (Joint Letter of Intent, JLoI), tot bindende maatwerkafspraken. Deze afspraken worden, waar nodig, vastgelegd in de omgevingsvergunning.

Ook in Gelderland nemen enkele bedrijven deel aan de maatwerkaanpak. De gesprekken met deze bedrijven lopen in 2026 door. De maatwerkaanpak vraagt met name extra inzet van de ODRN, maar ook van de afdeling VTH. Voor deze extra inzet ontvangt de provincie een rijksbijdrage.

Kennisontwikkeling voor advisering initiatieven waterstof en energietransitie

De ODRN en ODRA ontwikkelen kennis op het gebied van waterstof, mogelijke komst van Small Modular Reactors (SMR's), en energietransitie om voorbereid te zijn op vragen hierover vanuit de provincie en actief te kunnen bijdragen aan aanvragen.

Inventarisatie secundaire bouwstoffen

Er zijn in Gelderland locaties waar secundaire bouwstoffen op zo'n manier zijn toegepast dat ze hebben geleid tot belasting voor de leefomgeving. Hierdoor heeft de overheid vanuit haar zorgplichttaak maatregelen moeten afdwingen om de risico's te beheersen. In de vergadering van Provinciale Staten van 29 mei 2024 is geconstateerd dat de overheid te weinig grip heeft op de toepassingen die in het verleden zijn gedaan. Door Gedeputeerde Staten is toegezegd om een inventarisatie uit te voeren, in samenwerking met gemeenten. De ODRA heeft dat al voor gemeenten in de regio Arnhem uitgevoerd. De ODRN zal in de regiogemeenten van de ODRN de locaties in beeld brengen waar in het verleden risicovolle secundaire bouwstoffen zijn toegepast. Het beoogde resultaat is inzicht in zo veel mogelijk van deze locaties, zodat kan worden nagegaan of daar sprake is van risico's voor mens of milieu en wellicht beheersmaatregelen getroffen moeten worden. Het ligt in de bedoeling om deze inventarisatie ook actueel te houden.

Implementatie bouwstenenvisie Circulaire Economie

Binnen IPO is een bouwstenenvisie ontwikkeld voor de inzet van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) ter ondersteuning van de transitie naar een circulaire economie (CE); de Bouwstenenvisie CE en VTH. Begin 2025 is het convenant 'Krachtenbundeling Rijk-regio Circulaire economie 2025-2026' ondertekend door het Rijk, IPO, VNG en de UvW. Met deze ondertekening heeft ook de provincie Gelderland zich gecommitteerd aan de implementatie van de bouwstenen bij de Gelderse omgevingsdiensten.

De ODRN en ODRA hebben al goede stappen gezet in de uitvoering van deze bouwstenenvisie en de doelstelling is om deze lijn verder te intensiveren tot minimaal het basisniveau van alle bouwstenen is bereikt. In 2026 wordt verder gewerkt aan de implementatie met als doel om het thema circulaire economie in de reguliere opdracht van de ODRA en ODRN te laten landen. Daarvoor worden aankomend jaar onder andere de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- ervaring opdoen met afvalreductievoorschriften opnemen in de omgevingsvergunning
- ervaring opdoen met het schrijven van (einde-afval) rechtsoordelen
- experimenteren en ervaring opdoen met circulaire data verzameling, beheer en gebruik (in het kader van ketentoezicht)
- voorbereiden op het CMP en CE-wetgeving

Actualisatie CMP

Uiterlijk eind 2025 treedt het Circulair Materialenplan (CMP) in werking. Het CMP is de opvolger van het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3). Waar het LAP zich vooral richtte op afvalbeheer zoals recycling en andere vormen van verwerking, is er in het CMP ook aandacht voor het voorkomen van afval en het efficiënter inzetten van grondstoffen. De definitieve tekst van het CMP is nog niet bekend. Een jaar nadat het CMP gaat gelden moet het bevoegd gezag bezien of de omgevingsvergunningen voldoen aan het CMP en de vergunningen hier waar nodig op aanpassen. Dat kan betekenen dat vergunningen geactualiseerd moeten worden. Dit is een grote opgave waar de ODRN in 2026 een start mee maakt.

2.1.6 Advieswerkzaamheden stikstof ODRN

Technische ondersteuning Versnellingsaanpak stikstof

Eind 2024 is de provincie gestart met de Versnellingsaanpak Stikstof (VAS). Die aanpak is gericht op het realiseren van een balans tussen het mogelijk maken van maatschappelijke activiteiten en het verbeteren van natuurkwaliteit in Gelderland, met een bijzondere focus op de Veluwe. Een belangrijk onderdeel hiervan is het realiseren van stikstofreductie door bronmaatregelen. De ODRN voorziet de provincie van technische informatie en berekeningen zodat bovenstaande doelstellingen zo snel mogelijk bereikt kunnen worden.

Adviestraject reductie CO₂ en stikstof

Het doel van dit project is om inzicht te krijgen in welke industriële bedrijven onder provinciaal bevoegd gezag piekbelaster zijn en welke emissies en depositie deze bedrijven veroorzaken op Natura 2000-gebieden. In 2025 zijn de piekbelasters in kaart gebracht. Op basis van dit inzicht is gestart met adviseren voor alle provinciale industriële piekbelasters om een advies op te stellen waarin gericht wordt geadviseerd om hun CO₂- en stikstofemissies te verminderen. Dit project loopt door in 2026 met een gericht adviesrapport voor de bedrijven met de grootste depositiewinst inclusief toezicht- en handhaving strategieën, subsidiemogelijkheden en andere stimulansen. Wanneer de adviesrapporten zijn opgesteld, kan de inzet van de omgevingsdiensten om hier uitvoering aan te geven worden bepaald.

2.2 Ontgrondingen

Bij de uitvoering van de VTH-taken voor ontgrondingen toetsen en wegen wij alle aspecten en belangen die met een ontgroning te maken hebben. Ook voeren we het provinciaal ontgrondingenbeleid uit bij zand- en kleiwinningen. Dit beleid wordt geactualiseerd in de periode 2025-2026. Programmering heeft de leiding en betreft de afdeling VTH waar nodig. In 2026 gaan we hiermee verder. We verwachten dat het aantal aanvragen voor vergunningen voor ontgrondingen in 2026 verder stijgt. Dat betekent ook meer locaties om toezicht op te houden. Vanwege de grote vraag naar bouwgrondstoffen voor woningen en hoogwaterveiligheid, zowel landelijk als provinciaal, is er nu al een grote vraag naar zand, klei en grind voor bouwactiviteiten. Gelderland is een grote leverancier van delfstoffen voor de beton- en metselzandindustrie, voor klei voor de keramische industrie (stenen/dakpannen) en voor ophoogzand. Daarom worden er in onze provincie veel nieuwe klei- en zandwinlocaties opgestart en/of bestaande locaties uitgebreid. We merken daarbij op dat we steeds vaker te maken hebben met maatschappelijke weerstand. In het kader van de beleidsactualisatie wordt ook gekeken of de procedures van initiatieffase tot en met de vergunningverleningsfase van ontgrondingsprojecten aangepast moeten worden.

Bij meervoudige aanvragen waarbij ontgrondingen aan de orde zijn en de regie bij de provincie ligt, adviseert de ODRN op het gebied van milieu en bouw.

2.3 Vuurwerkevenementen (Vuurwerkbesluit)

De ODRA voert de taken uit vanuit het Vuurwerkbesluit. Jaarlijks zijn in Gelderland ongeveer 170 vuurwerkevenementen. We houden in 2026, net als in andere jaren, risicogericht toezicht bij ongeveer 75% van deze evenementen. Daarnaast houden we de ontwikkelingen bij rond vuurwerkverboden rond oud en nieuw en de eventuele consequenties van de te nemen maatregelen.

2.4 Bodemsanering (Wet bodembescherming)

Voorheen, onder de Wet bodembescherming (Wbb), was de provincie bevoegd gezag voor UH-taken bij bodemsaneringen. Onder de Omgevingswet zijn gemeenten het bevoegd gezag voor een groot deel van de bodemsaneringen. Meldingen die voor 1 januari 2024 zijn ingediend heeft de afdeling VTH afgehandeld volgens de 'oude' Wet bodembescherming.

Voor een aantal (overgangsrecht-)situaties en bronsaneringen bij grondwaterverontreinigingen is de provincie nog wel bevoegd gezag. Het gaat daarbij vooral om verontreinigingen waarvoor de provincie het bevoegd gezag was en waarbij de sanering nog niet is afgerond (hiervoor geldt overgangsrecht Wbb) en voor een situatie van grondwaterverontreiniging waar de omgevingsverordening regels voor stelt. De ODRA voert alle provinciale taken met betrekking tot het overgangsrecht en deze bronsaneringen bij grondwaterverontreiniging uit. De verwachte inzet voor 2026 is verlaagd. Voor bodemverontreinigingssituaties bij complexe bedrijven geldt de reguliere verdeling tussen de ODRA en ODRN.

2.5 Storten afvalstoffen (Wet milieubeheer)

De afdeling VTH houdt reactief toezicht op het verbod (Wm 10.2) om niet-afgegeven en niet-ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen te storten op of in de bodem te brengen, op basis van klachten en meldingen.

De ODRN gaf in het verleden ontheffingen af voor storten of anderszins op of in de bodem brengen van afvalstoffen buiten inrichtingen. De gemeenten zijn onder Omgevingswet het bevoegd gezag geworden voor het op of in de bodem brengen van niet ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen. We verwachten hiervoor geen aanvragen meer.

2.6 Stiltegebieden (Omgevingsverordening Gelderland)

In de Omgevingsverordening zijn stiltegebieden aangewezen. In 2026 wordt het beleid ten aanzien van de stiltegebieden nader geëvalueerd en uitgewerkt en in overeenstemming gebracht met de Omgevingswet, waarbij het beleid zo wordt vormgegeven dat er beter gehandhaafd kan worden.

3 Kerntaak Platteland, natuur-beheer en ontwikkeling natuurgebieden

Onder de VTH-taken voor natuur vallen Natura 2000-gebieden, flora en fauna, en houtopstanden.

3.1 Natura 2000

Een deel van onze natuur is Europees beschermd. Dat zijn onze Natura 2000-gebieden: in Gelderland zijn dat er 15. Volgens de Omgevingswet (Natuur) mogen er geen negatieve effecten zijn op Natura 2000-gebieden of op beschermde planten- en diersoorten. We handelen hiervoor aanvragen voor vergunningen en ontheffingen af. We toetsen hierbij aan wet- en regelgeving. Door de complexiteit van de materie en de casussen halen we voorlopig nog niet de wettelijke termijnen. Ook houden we toezicht op N2000-gebieden. We voeren ongeveer 135 controles uit. Indien nodig treden we handhavend op. PAS-melders hebben nog altijd onze aandacht. De werkzaamheden voor deze groep zijn mede afhankelijk van landelijke ontwikkelingen.

Door de Versnellingsaanpak Stikstof (VAS) is de vergunningverlening weer op gang gekomen. Wij verwachten de komende jaren gemiddeld 800 aanvragen voor omgevingsvergunningen voor N2000-activiteiten in behandeling te nemen. We gaan – daar waar mogelijk – onverkort door met legaliseren van PAS-melders. We nemen de nodige maatregelen om de hoeveelheid aanvragen adequaat af te handelen. Verder werken we aan een werkwijze als onderdeel van een geborgd pakket maatregelen om vergunningverlening mogelijk te maken.

Het beleidsprogramma Natuur ontwikkelt beleid om onbeheersbare natuurbranden te voorkomen. De invloeden op Natura 2000-gebieden van eventueel te nemen maatregelen worden inzichtelijk gemaakt en de noodzaak voor vergunningverlening wordt beoordeeld.

De ODRN ondersteunt de afdeling VTH bij het beoordelen van vergunningaanvragen rondom industriële stikstofemissies en bij juridische zaken rondom Natura 2000-activiteiten.

3.2 Flora en fauna

Bij allerlei activiteiten en werkzaamheden moet rekening worden gehouden met beschermde planten en dieren. Planten kunnen beschadigd worden, dieren gedood of verwond. Ook kunnen verblijfplaatsen of nesten van dieren worden beschadigd of vernield. Vaak is een vergunning nodig om te starten met werkzaamheden die schade aan beschermde soorten veroorzaken.

We behandelen aanvragen voor vergunningen in 2026 binnen de wettelijke termijn. Ontheffingen en vergunningen controleren we steekproefsgewijs. Als we klachten en meldingen krijgen van mogelijke illegale activiteiten, controleren we deze activiteiten. Daarnaast controleren we illegale activiteiten steekproefsgewijs. In totaal voeren we ongeveer 275 controles uit. Indien nodig treden we handhavend op.

In 2026 houden we toezicht op soortbescherming in relatie tot het gedogen van natuurinclusieve na-isolatie waarover GS in maart 2024 hebben besloten.

Vanuit gemeenten, woningbouwcoöperaties en de regio's krijgen we steeds meer vragen over hoe ze moeten omgaan met soortbescherming in relatie tot werkzaamheden voor de energietransitie. Het Rijk wil dat hiervoor een werkbare oplossing komt. Om te zorgen dat planten- en diersoorten worden beschermd en initiatiefnemers financieel en administratief worden ontlast moeten gemeenten (pre)- soortenmanagementplannen (SMP's) opstellen. Hiervoor zijn richtlijnen vanuit de provincie noodzakelijk. In het eerste kwartaal gaan we verder met de ontwikkeling van de handleiding Opstellen SMP én een proces beoordelen en vergunnen SMP; de ontwikkeling van SMP's stimuleren wij met subsidies. Daarnaast werken we in 2026 verder met generieke omgevingsvergunningen voor woningbouwcoöperaties. We maken hiermee onze werkvoorraad verder beheersbaar en verbeteren onze dienstverlening.

Project: toezicht soortbescherming en asbestsanering

Sinds 2023 doen de Gelderse omgevingsdiensten mee aan het project Asbestdaken en soortenbescherming, een samenwerking met de provincie in het toezicht op soortbescherming. De samenwerking loopt in 2026 door en de scope wordt verbreed naar grotere projecten; het project vraagt geen extra inzet van de afdeling VTH.

3.3 Houtopstanden, hout en houtproducten

Samen met partners behouden en breiden wij we de houtopstanden in Gelderland uit. Bij houtopstanden gaat het niet alleen om bossen, maar ook om kleine bosschages, houtwallen, singels en bomenrijen. We willen – conform de provinciale beleidskader – bos-, landschaps- en natuurwaarden behouden en versterken en de vastgelegde koolstofvoorraad verbonden aan het bestaande bos zoveel mogelijk behouden en vergroten. Wij zijn bevoegd gezag voor de kap van bomen binnen een rij van minstens 21 bomen of binnen een bosperceel van minstens 1.000 m², buiten de komgrens van de gemeente.

We handelen kapmeldingen en aanvragen voor maatwerkvoorschriften af binnen de wettelijke termijn. We houden toezicht op basis van ontheffingen en kapmeldingen van initiatiefnemers en meldingen van mogelijk illegale kap. Met behulp van de Bomenmonitor sporen we illegale kap op. In totaal voeren we ongeveer 350 controles uit. Indien nodig treden we handhavend op. We hebben goede (bestuursrechtelijke) middelen om de herplantplicht af te dwingen. Er is hier nog een verbeter slag te maken:

- kaartmateriaal om te bepalen wanneer we bevoegd gezag zijn
- kennis delen met de buitenwereld (zie bijvoorbeeld de brochure en vragenlijst)
- schema bepalen verwijtbaarheid
- boete voor het niet melden
- stimuleren dat adviesbureaus artikel 3.91 onderbouwen in de aanvraag

Wanneer er sprake is van onwelwillendheid bij de herplantplicht, komt het voor dat we de termijnen niet halen. Binnen de habitatbossen op de Veluwe geldt in een deel van de bossen een houtoogstverbod en deels een houtoogstbeperking. Dit verbod is vastgelegd in de omgevingsverordening en is nodig om onze Natura 2000-doelen te halen. Ook gaan we nadeelcompensatie uitkeren aan de betreffende boscijezaren. Met de Bomenmonitor brengen we niet gemelde vellingen en tenietgegangene houtopstanden in beeld en zetten we handhaving in om herplant af te dwingen.

De afdeling VTH voert in 2026 samen met de afdelingen Informatie en Automatisering en Programmering de volgende werkzaamheden uit:

- kaartmateriaal van oude bosgroeiplaatsen beschikbaar stellen: oude bosgroeiplaatsen zijn beschermd op basis van de Europese habitatrichtlijn;
- duidelijk kaartmateriaal maken (met komgrenzen boswet) waarop goed zichtbaar is wanneer wij het bevoegd gezag zijn;
- kennis delen met de buitenwereld (bijvoorbeeld de website bijwerken).

Project: registratie natuur- en boscompensatie

De rekenkamer heeft ons er in het verleden op aangesproken dat er geen goed registratiesysteem is van natuurcompensatie. Er is een applicatie, maar die wordt op dit moment niet bijgehouden. Programmering en de afdeling VTH kijken in 2025 hoe we de compensaties die wij opleggen kunnen registreren in de applicatie. Daarbij stemmen we af met planbegeleiding over registratie van planologische natuurcompensaties door planbegeleiding.

Coördinatie Groene handhaving

Eind 2024 is het nieuwe programma Samen Sterk in Gelderland (SSiG) 2025-2028 vastgesteld door het bestuurlijk overleg SSiG. Dit voorziet dit in een intensivering van de samenwerking waarbij onder andere de betrokkenheid van gemeenten wordt vergroot en de samenwerking wordt geprofessionaliseerd.

3.4 Faunabeheer

Wij verlenen faunabeheer vergunningen en houden toezicht. Vergunningen zijn actueel en nieuwe vergunningen bereiden we op tijd voor. Vergunningen zijn actueel en nieuwe vergunningen bereiden we op tijd voor. De Faunabeheereenheid (FBE) Gelderland coördineert de uitvoering. Als we signalen krijgen over mogelijk verkeerde toepassing van jachtactiviteiten, dan betrekken we de FBE zo veel mogelijk bij het onderzoek en bij oplossingen. Bijzondere aandacht vraagt ook in 2026 het complexe dossier wolf waarbij de regelgeving nog volop in ontwikkeling is.

Bijlage 1. Overzicht gebruikte afkortingen

AADV	Altijd Actuele Digitale Vergunning
Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
Signal	Besluit inrichting en gebruik niet aangewezen luchtvaartterreinen
Bkl	Besluit kwaliteit leefomgeving
Boa	Buitengewoon opsporingsambtenaar
FBE	Faunabeheereenheid
FiZe	Financiële Zekerheidstelling
GS	Gedeputeerde Staten
IPO	Interprovinciaal Overleg
KRW	Kaderrichtlijn Water
LHB	Luchthavenbesluit
LHR	Luchthavenregeling
N2000	Natura 2000
ODA	Omgevingsdienst regio Achterhoek
ODGM	Omgevingsdienst Groene Metropool
ODR	Omgevingsdienst Rivierenland
ODRA	Omgevingsdienst Regio Arnhem
ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
ODVeluwe	Omgevingsdienst Veluwe
RDC	Robuuste Drinkwaterwinning Gelderland
RIE	Richtlijn Industriële Emissies
SMP	Soortenmanagementplan
SPUK	specifieke uitkering
TUG	Tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (luchtvaart)
UH	uitvoering en handhaving
UvW	Unie van Waterschappen
VAS	Versnellingsaanpak Stikstof
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VTH	vergunningverlening, toezicht en handhaving
Wbb	Wet bodembescherming
Wm	Wet milieubeheer
ZZS	zeer zorgwekkende stoffen

Bijlage 2. Urentabel omgevingsdiensten

Activiteit	uren ODRA	uren ODRN	Totaal uren UP 2026
Vergunningen (ODRN): vergunningenformatie		50.726	50.726
Subtotaal vergunningverlening		41.038	41.038
VV-milieu (inclusief Seveso)		32.111	32.111
VV-BRIKS (inclusief Seveso)		4.527	4.527
Specialistisch advies milieu (inclusief Seveso)		2.592	2.592
Specialistisch advies BRIKS (inclusief Seveso)		13	13
Informatieverzoeken milieu (inclusief Seveso)		1.060	1.060
Informatieverzoeken BRIKS (inclusief Seveso)		735	735
Subtotaal tzh Briks		4.818	4.818
Toezicht en handhaving BRIKS (incl Seveso)		4.818	4.818
Subtotaal Juridische diensten		4.870	4.870
Juridisch (vv, tz, hh) milieu (inclusief Seveso)		4.181	4.181
Juridisch (vv, tz, hh) BRIKS (inclusief Seveso)		689	689
Projecten en maatwerk t.b.v. vergunningen (VTH)		6.875	6.875
Programma complexe vergunningverlening		1.713	1.713
Aanpak Zeer Zorgwekkende Stoffen		1.091	1.091
Effectgericht werken		704	704
Coördinatie en functioneel beheer risicokaart		527	527
Implementatie omgevingsdialoog Gelderland breed		405	405
Inzet juridische kwaliteitszorg		100	100
Parenco zaakuitvoering		1.970	1.970
Overige projecten vv en onvoorzien		365	365
Seveso en RIE-4 (milieu)		12.948	12.948
Milieu (her)controle		3.450	3.450
Seveso-inspectie (inspectie en hercontrole)		4.084	4.084
Overige toezicht en handhaving milieu bij Seveso/RIE-4		1.392	1.392
Seveso-Oost Maatwerk opdrachten		1.981	1.981
Opleidingskosten kosten Seveso		750	750
AADV		203	203
Financiële zekerheidstelling		313	313
Overige projecten Seveso/RIE-4		775	775
Programma complexe handhaving	44.218		44.218
Subtotaal technisch toezicht (complex)	22.426		22.426
geplande uren technisch toezicht en handhaving	19.690		19.690
BRIKS: toezicht en handhaving bouwen en RO	520		520
Preventie/communicatie	200		200
Kwaliteit en afstemming	2.016		2.016
Subtotaal specialistisch programma Complexe handhaving	21.792		21.792

Activiteit	uren ODRA	uren ODRN	Totaal uren UP 2026
Strafrecht	1.350		1.350
Juridisch totaal hh	4.152		4.152
Specialistisch advies (inclusief meten & advies)	3.550		3.550
Programmamanagement en ondersteuning	4.300		4.300
Programma materieel	187		187
Cluster meten & advies VTH (inclusief pilot drone)	8.153		8.153
Programma Aandachtsbedrijven	13.027	0	13.027
Programma- en projectmanagement	5.050		5.050
Externe communicatie	680		680
Omgevingsscan (inclusief Bedrijf in beeld)	545		545
Programmaondersteuning en deelname projectgroepen	6.425		6.425
Materieel expertise/materiaal	327		327
Overige taken	16.562	6.206	22.768
Actualisatie CMP		125	125
Herziene RIE		313	313
Indirecte lozingen	PM	866	866
Circulaire economie		526	526
Extra energietoezicht en complexe bedrijven	1.640	0	1.640
Grondwaterbescherming- en Drinkwaterreservering Ow	2.705		2.705
Bodem	4.700		4.700
Vuurwerk	3.375		3.375
Juridisch B&B en juridische kwaliteit (incl. Woo)	763		763
Beleids- en bestuursondersteuning	1.505		1.505
Overig, advies en projecten	1.874	188	2.062
Programma's geluid, lucht		2094	
Advisering initiatieven waterstof en energie transitie		675	675
Traineeprogramma		313	851
Uitwerken Aanbeveling Onderzoeksraad voor de Veiligheid		375	375
Wijkoverleg Nijmegen west en Weurt		204	204
Juridisch Wet open overheid		122	122
Implementatie Scherper vergunnen		405	405
Totaal uren VTH	73.807	76.755	150.562
Niet VTH	4.304	6.502	10.806
Cluster meten & advies luchtkwaliteit	1.500		1.699
Advisering en samenwerking ivm Natura 2000/ Afstemming milieu en natuur	PM	1.936	1.936
Toezicht overig: stikstof, asbestdaken	PM	123	123
Cluster meten & advies materieel	2.804		2.885
Adviestraject reductie CO2 en stikstof		1.319	1.319
Technische ondersteuning Versnellingsaanpak stikstof		1.790	1.790
BOPA provinciaal belang ontgrondingen		PM/250	PM/250

Activiteit	uren ODRA	uren ODRN	Totaal uren UP 2026
Maatwerkkaanpak verduurzaming industrie		417	417
Gelders extern veiligheid overleg /ondersteuning EV		667	
Inventarisatie secundaire bouwstoffen		PM	PM

Bijlage 3. Uren VTH afdeling VTH

Kerntaken afdeling VTH	Urenindicatie 2026
Zwemwater	
TH	7.290
Grondwaterbescherming	
VV en TH beschermingsgebieden	675
VV voor drinkwaterreserveringsgebieden	500
TH voor drinkwaterreserveringsgebieden	220
Grondwateronttrekkingen	
VV	1.215
TH	3.510
Luchtvaart	
VV	2.295
TH	325
Ontgrondingen	
VV	6.150
TH	4.240
Bodemsanering	
VV	600
Natuur	
VV	62.880
TH	34.910
Wet milieubeheer art. 10.2 (storten afvalstoffen)	
TH	175
Kerntaken-ondersteunend	
Procesondersteuning	6.750
Inzet expertise van juristen	8.825
Secretariaat	3.780
Management	6.075
Prioritaire programma's en projecten	
Projecten Bedrijfsvoering	12.000
Projecten	9.500
Multi-inzetbare flexibele schil	9.300
Totaal	
1 FTE = 1350 uur	181.215

Provincie Gelderland

Markt 11

6811 CG Arnhem

Postbus 9090

6800 CX Arnhem

026 359 99 99

provincieloket@gelderland.nl

www.gelderland.nl